

## Täysistunto

Tiistai 9.2.2021 klo 13.59—19.32

### 9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilöautojen romutuspalkkiosta vuosina 2020 ja 2021 annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 257/2020 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 1/2021 vp

#### *Ensimmäinen käsittely*

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 1/2021 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Esittelypuheenvuoro, valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Kymäläinen.

#### *Keskustelu*

18.38 **Suna Kymäläinen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Liikenne- ja viestintävaliokunta on käsitellyt romutuspalkkiota koskevan lakiehdotuksen tehokkaasti ja ripeällä aikataululla, jotta muutos saadaan mahdollisimman pikaisesti voimaan. Esityksessä ehdotetaan, että romutuspalkkion myöntämisen edellytyksiä tarkennetaan lisäämällä lain 2 §:ään uusi momentti, jonka mukaan yhden uuden henkilöauton, sähköavusteisen polkupyörän, joukkoliikenteen kausilipun tai joukkoliikenteen matkustusoikeutta sisältävän yhdistämispalvelun hankintaan voidaan myöntää vain yksi romutuspalkkio. Valiokunta toteaa mietinnössään, että se pitää erittäin valitettavana, että romutuspalkkiota koskevan sääntelyn viranomaistulkintoista on syntynyt epäselviä ja ikäviä tilanteita erityisesti romutuspalkkion hakijoiden mutta myös automyyjien kannalta.

Arvoisa rouva puhemies! Valiokunnan esittelevältä ministeriöltä saaman selvityksen mukaan nyt voimassa oleva laki on sanamuodoltaan riittävän yksiselitteinen ja siihen ei sisälly sääntelykokonaisuus ja lain tarkoitus huomioon ottaen tulkinnanvaraisuutta. Kuten jo lähetekeskustelussa tuotiin esille, sääntelyn yksiselitteisen selkeä tarkoitus on ollut yksi romutuspalkkio yhden auton hankintaan. Tästä tuntuu olevan ainakin tässä talossa yksimielisyys, ja samalla tavoin toimittiin jo aiempienkin romutuspalkkioiden kohdalla vuosina 2015 ja 2018.

Valiokunta pitää kuitenkin mietinnössään kokonaistilanne ja toimivaltaisen viranomaisen tekemät tulkinnat huomioon ottaen perusteltuna, että sääntelyä täsmennetään nyt esityksessä ehdotetulla tavalla. Valiokunta korostaa mietinnössään, että toimivaltaisen viranomaisen laintulkintojen ja kansalaisille annettavien ohjeistusten tulee olla johdonmukaisia ja kaikilta osin sellaisia, että vilpittömässä mielessä toimivalle kansalaiselle tai yritykselle ei aiheudu tulkintoista ja päätöksistä kohtuuttomia seurauksia. Valiokunta pitää myös erittäin tärkeänä, että romutuspalkkion hakijoiden ja autoalan yritysten oikeusturva toteutuu asianmukaisesti.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 5/2021 vp

Arvoisa rouva puhemies! Valiokunta pitää myös tärkeänä, että ajoneuvoja koskevien rekisterimerkintöjen ja niitä koskevien ilmoitusvelvollisuuksien osalta arvioidaan, onko niitä koskevassa sääntelyssä muutostarpeita. Tämä johtuu siitä, että saadun selvityksen mukaan osassa romutuspalkkiohakemuksista on ollut epäselvyyksiä. Tästä syystä on hyvä jatkossa käydä läpi myös asiaa koskeva lainsäädäntö kokonaisuutena ja arvioida, pitäisikö sääntelyä joltain osin kehittää esimerkiksi omistajanvaihdoksiin liittyvän rekisterimerkintöjä koskevan sääntelyn osalta.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan Traficomin tarkoituksena on olla yhteydessä nyt kaikkiin niputuspalkkiohakemuksia tehneisiin ja varmistaa, että kaikilla hakijoilla on varmasti oikea tieto siitä, miten prosessi etenee ja mitä sääntöjä sovelletaan. Lainsäädännön osalta asiassa on tehty kaikki se, mitä voidaan, ja nyt on toimivaltaisten viranomaisten tehtävä hoitaa asia kuntoon.

Valiokunta katsoi, että lakiehdotus on tarpeen käsitellä kiireellisellä aikataululla, jotta se saadaan mahdollisimman pian voimaan. Valiokunta pitää mietinnössään esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta ehdottaa, että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Arvoisa puhemies! Valiokunnan mietintö on yksimielinen.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Tolvanen.

**18.42 Kari Tolvanen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys ja valiokunnan mietintö ovat hyvinkin tarpeellisia mutta samalla hyvinkin surullisia, koska tässä on nyt aiheutunut yksittäisille kansalaisille ja autoliikkeille aikamoinen sotku. Ja mistä se on johtunut? Se on johtunut siitä, kun toimivaltainen viranomainen, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, on antanut kansalaisille sellaisia ohjeita, jotka eivät olleet alkuperäisen lain mukaisia. Toki Traficom on toimivaltainen viranomainen, mutta toki olisi toivonut, että esimiesvirasto eli liikenne- ja viestintäministeriö olisi käyttänyt sitä ohjaavaa toimintaa tässä jo paljon aikaisemmin, että tällaista sotkua ei olisi tullut.

Mutta niin tai näin, nyt on katsottava eteenpäin, ja kuten tuossa valiokunnan puheenjohtajakin sanoi, tässä on suuri huolenaihe niistä yksittäisistä kansalaisista sekä automyyjistä, jotka ovat saaneet viranomaisilta vääriä ohjeita ja toimineet sen mukaisesti — totta kai, vilpittömässä mielessä. Rikosoikeuden puolella tällainen viranomaisen antama väärä ohje voi olla jopa anteeksiantoperuste, ja kun rikosoikeushan on pakottavaa, kovaa oikeutta ja tämä on tällaisesta pehmeää oikeutta, niin toivoisi nytten, että Traficom kantaisi sen vastuun, mikä sille kuuluu, ja myös pitäisi huolta, että nämä yksittäiset kansalaiset ja autoliikkeet saavat oikeutta, nimenomaan sellaiset, jotka ovat toimineet vilpittömässä mielessä. Toki täällä on tullut esiin epäilyjä, että jotkut ovat toimineet vilpillisessä mielessä, ja sitähän tämä ei tietenkään koske.

Nyt kun saimme selvitystä Traficomilta, miten he aikovat toimia, niin se ei minusta ollut oikein riittävää, että otetaan yhteyttä. Kyllä tässä nyt pitää ottaa lusikka kauniiseen käteen ja todeta, että virhe on tapahtunut ja ne kansalaiset ja autoliikkeet, jotka ovat toimineet vilpittömässä mielessä viranomaisten ohjeiden mukaan, ovat oikeutettuja siihen, että heille ei tule mitään taloudellista vahinkoa. On aivan pöyristyttävää, mikäli tässä joudutaan näiden ihmisten taholta käynnistämään oikeusprosessi, joka saattaa kestää vuosia ja joka saattaa maksaa paljon. Eihän se näin voi olla. Kyllä näille ihmisille, jotka ovat toimineet oi-

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 5/2021 vp

kein, viranomaisten ohjeiden mukaan, on ehdottomasti korvattava ne vahingot, jotka heille ovat aiheutuneet — ei ole niin suurista summista kysymys.

Ja nyt sitten tämän hallituksen esityksen jälkeen tämä laki on täysin selvä, ettei ole kahta sanaa, miten pitää toimia.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Könttä.

**18.45 Joonas Könttä kesk:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tämä nyt käsittelyssä oleva laki on todellakin aika lailla yksimielinen ja siinä mielessä tarpeen, että tämä epäselvä tilanne tai epäselvyys saadaan korjattua, joskin on hyvä muistaa, että vuosina 2015 ja 2018 käytössä ollut romutuspalkkiolaki oli silloin tekstisisällöltään suhteellisen samansisältöinen, mitä tulee näihin sääntöihin — nyt tässä uusimmassa oli jonkun verran poikkeuksia näihin käyttötarpeisiin — ja siinä mielessä on ehkä jopa äärettömän outoa, missä kohtaa sitten viranomainen lähti tätä aiempaakin tulkintaa, joka on ollut, muuttamaan tällä tavalla. Mutta niin kuin täällä jo hyvin kuultiin kahdessa edellisessä puheenvuorossa, täytyy nyt katsoa eteenpäin ja pohtia, mitä nyt tapahtuu.

Rouva puhemies! Minusta tämän lain hyväksymisen jälkeen oleellinen kysymys tässä on kansalaisten oikeusturva ja se, kuinka näiden kansalaisten kohdalla menetellään, jotka, kuten edustaja Tolvanenkin mainitsi, ovat toimineet vilpittömässä mielessä. On hyvä erottaa nämä henkilöt, jotka ovat halunneet käyttää tätä lakia hyväksi ja ovat itse syyllistyneet tai tehneet mahdollisia erheytyksiä. Se on asia erikseen, ja kukaan ei tarkoita, että näitä heidän hakemuksiaan pitäisi hyväksyä, jos siellä on sääntöjä rikottu. Mutta miten toimitaan niiden lainkuuliaisten henkilöiden kohdalla, jotka ovat noudattaneet viranomaisten ohjeita, suullisia ja kirjallisia, ja jotka ovat toimineet tässä vilpittömässä tarkoituksessa, mahdollisesti jo romuttaneet niitä autoja ja mahdollisesti tilanneet, sitoutuneet hankkimaan uuden auton, se on nyt kaiken a ja o. En nopealla etsinnällä löytänyt oikein vastaavaa tilannetta.

Minusta kokonaisuus ja kohtuus täytyy huomioida. Sen, mikä ei ole oikein eikä kohtuullista, ei soisi olevan lakikaan. Täytyy sanoa, että tässä tapauksessa tammöinen tie, jota edustaja Tolvanenkin maalaili, että jos kansalaiset joutuisivat oikeuden ja raastuvan kautta hakemaan oikeutta, kuulostaa kyllä erittäin, erittäin kohtuuttomalta. Toivoisin, että tässä myös toimivaltainen viranomainen eli Traficom, niin kuin edellä kuultiin, kantaisi vastuun, myöntäisi tehdyt virheet, joita ei ainakaan vielä olla myönnetty. Toivon todella, että näissä yhteydenotoissa näille kansalaisille ei lähdetä sille tielle, että ikään kuin aiempia lupauksia petetään ja että se oikeusaste on ainoa tie eteenpäin. Tässä täytyy nyt kyllä ajatella kansalaisia ja varsinkin heitä, [Puhemies koputtaa] jotka ovat kaikkia sääntöjä ja viranomaisohjeita noudattaneet ja toimineet niin kuin ovat uskoneet ja viranomaisilta saaneet kuulla, että on oikein.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Ollikainen.

**18.48 Mikko Ollikainen r:** Arvoisa rouva puhemies, ärade fru talman! Vi behandlar skrotningspremiens som beviljas under fjolåret, under 2020, och 2021, och här har det ju varit ett bekymmer med tolkningarna kring hur många skrotningspremier man kan ha. Det här är beklagligt, att man har kunnat ha flera bilar, och nu har då den här preciseringen gjorts att man kan få en skrotningspremie. Det här borde ju ha varit från första början, och det är väl-

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 5/2021 vp

diget beklagligt att det här har tolkats på flera olika sätt. Med tanke på invånarnas rättsskydd är det jätteviktigt att myndigheterna agerar på ett förtroligt och bra sätt.

On todella valitettavaa, että tässä on nyt käynyt näin. Tekeväälle sattuu aina silloin tällöin, mutta kaikkien kansalaisten pitäisi kyllä luottaa viranomaisiin, kuten täällä on mainittu, ja myönnetään sitten, että on tehty virheitä.

No, nyt tämä laki muutetaan siten, että se on kunnossa. Mutta tulevaa ajatellen opitaan nyt tästä ja sitten mennään eteenpäin. — Kiitos.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Torniainen.

18.50 **Ari Torniainen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Kuten liikenne- ja viestintävaliokunnan puheenjohtaja tämän mietinnön esitteli, mietintö on yksimielinen. Se, että jotakin lakia saadaan selkeytettyä yhdellä yksi-sanalla, on omasta mielestäni erittäin hyvä. Kaiken kaikkiaan se romutuspalkkiolaki, mikä meillä on tällä hetkellä voimassa, on yksiselitteinen myöskin, aivan kuten asiantuntijakuulemisessa liikenne- ja viestintäministeriön edustaja kertoi oman näkemyksensä, että nykyinen laki on sanamuodoltaan riittävän yksiselitteinen ja siihen ei sisälly sääntelykokonaisuus ja lain tarkoitus huomioon ottaen tulkinnanvaraisuutta.

Itseäni kovasti ihmetyttää, miten sitten toisella viranomaisella, joka käytännössä tulkitsee lakia, voi olla erilainen näkemys asiasta, ja se, että Liikenne- ja viestintäviraston, Traficom, sivuilla, sähköposteilla ja muutenkin ohjeistuksen kautta on tullut erilainen tulkinta, tuntuu todella eriskummalliselta. Kansalaiset ja autoliikkeet ovat joutuneet tässä todellakin kärsijöiksi niissä asioissa, kun on tullut näitä niin sanottuja nippuromutusasioita, eliikä useita autoja on viety romutettavaksi siinä uskossa, että he saavat jokaisesta autosta romutuspalkkion.

Itse vilpittömästi toivon, että kun tämä laki nytten astuu voimaan, niin tämän jälkeen kaikki on selvää ja voidaan mennä asioissa eteenpäin. Mutta se, mitä on tapahtunut tässä matkan varrella, omasta mielestäni tulee myöskin selvittää: nimenomaan Traficom itsensä sisällä se, mitä on tapahtunut, ja myöskin yhdessä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa se, onko siellä sähköpostinvaihdossa tai muualla tapahtunut epäselvyyksiä. Se ei ole pelkästään yhden ministeriön tai jonkun muun viraston asia, vaan yhdessä tulee selvittää.

Ja mikä täällä on edellisissä puheenvuoroissa myöskin tullut, niin kuten edustaja Tolvanen toi esille, myöskin omasta mielestäni on tärkeää se, että ne kansalaiset ja autoliikkeet, jotka ovat toimineet vilpittömästi ohjeistuksen ja ohjeiden mukaisesti, eivät saa joutua kärsimään tässä asiassa. Asiaa omasta mielestäni ei pidä viedä oikeusasteille. Silloin, jos se menee oikeusasteiden käsiteltäväksi, siinä ei voita kukaan muu kuin asianajajat, lakimiehet. Siinä ei ole voittajia muuten. Itse toivon, että tämä asia selvitetään kunnolla ja ne kansalaiset ja autoliikkeet, jotka ovat vilpittömästi toimineet ohjeiden mukaan, ovat oikealla asialla ja eivät joudu kärsijöiksi tässä asiassa. [Puhemies koputtaa]

Tämä lakiesitys on nyt hyvä ja toivottavasti menee ripeästi eteenpäin.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Kärnä — poissa. Edustaja Mäenpää.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 5/2021 vp

18.53 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa rouva puhemies! Valmistelin aika pitkän tekstin tähän, mutta kyllä näyttää siltä, että puheenvuorot ovat olleet niin hyviä, että taidan jättää osan sanomatta.

Tässä on nyt paljon puitu sitä luottamuksensuojaperiaatetta, mitenkä ihmiset ovat vilpittömin mielin toimineet tässä ohjeistuksen mukaan. Sen verran haluaisin teillekin tarkentaa, että kun olen nyt saanut useita viestejä näiltä romutuspalkkioon monella autolla osallistuneilta, niin näitä ohjeita moniromuttamisesta on — pääosin ne ovat Traficomista, mutta niitä on myös liikenne- ja viestintäministeriön henkilöiltä. Aikaisemmin kerroinkin ehkä sen kärkevimmän esimerkin: kerrottiin, että 30 autoa voi romuttaa yhtä autoa silmällä pitäen, mistä asiakas oli kysynyt, ja se on vahvistettu, ja se on kirjallisena.

Mutta kenellekä tämä asia kuuluu, arvoisa rouva puhemies? ”Valtioneuvostolla tarkoitetaan toisaalta pääministerin ja ministereiden muodostamaa yleistä hallintovaltaa käyttävää toimielintä eli Suomen hallitusta ja toisaalta valtioneuvoston yleisistunnon ja ministeriöiden muodostamaa hallitus- ja hallintoasioiden päätöksentekuelintä. Valtioneuvostossa on 12 ministeriötä. Kukin ministeriö vastaa toimialallaan valtioneuvostolle kuuluvien asioiden valmistelusta ja hallinnon asianmukaisesta toiminnasta.” Tässä on vähän tullut semmoinen tunne, että halutaan pestä käsiä ja pompotella tätä, mutta minun mielestäni tämä aika selkeästi vetää yhteen sen, kenelle tämä asia kuuluu. Liikenne- ja viestintäministeriön yksi hallinnonala on Liikenne- ja viestintävirasto Traficom. Käsittelemme nyt lakia romutuspalkkiosta, jossa tarkennetaan lakia. Syynä tähän ovat sekä Traficomin että ministeriön viranhaltijoiden tulkinnat ja ohjeet siitä, että yhden vähäpäästöisen auton hankintaan voi kansalainen käyttää useita romutuspalkkioita romuttamalla useita autoja.

Nyt on ongelmana enää se, mitä tapahtuu niille kansalaisille ja autoliikkeille, jotka ovat tehneet kaupan vähäpäästöisestä autosta hyödyntäen useita romutuspalkkioita vilpittömin mielin ennen tätä lain tarkennusta. [Puhemies koputtaa] Tähän vaikuttavat ainakin hallintolaki, perustuslaki ja vahingonkorvauslaki, ja ne suojaavat tässä mielestäni autoliikkeitä ja auton romuttajia.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Sankelo — poissa. Edustaja Strand.

18.57 **Joakim Strand r:** Tack, värderade talman! Vi diskuterar alltså en ändring av lagen om skrotningspremie för personbilar.

Ja aika lailla yksimielistä täällä taitaa olla. En halua itsekään enää pitkittää tätä iltaa. Totean, että edustajat, muun muassa Ollikainen ja Könttä ja moni muu, ovat puhuneet täällä erinomaisen hyvin.

Om man tar den här mer principiella vinklingen här så måste medborgarna kunna lita på myndigheter. Man skulle också önska att Traficom här skulle vara betydligt mer tydlig och, som bland annat kollegan Könttä var inne på, att de som förfarit i god tro inte heller ska behöva lida för det.

Elikkä mikäli ollaan vilpittömässä mielessä oltu liikkeellä ja luotettu viranomaisiin ja lakeihin ja muuta, niin siitä ei saisi koitua ylimääräistä vaivaa näille ihmisille eikä kenellekään muullekaan.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 5/2021 vp

Det är en av grundpelarna i ett samhälle att man ska kunna lita på myndigheter och det är också en annan grundpelare att när man har gjort misstag i lagstiftningen så korregerar man det.

Eliikkä yhtä tärkeätä on myös sitten korjata tämäntyyppisiä virheitä, kuten täällä nyt tänään tehdään. — Kiitos.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Kymäläinen.

**18.58 Suna Kymäläinen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Todellakin toistan sen, mitä tästä moneen otteeseen on sanottu niin tämän käsittelyn osalta kuin jo tuolla lähetekeskustelussa: tämä on ennen kaikkea surullinen esimerkki siitä, miten lain tarkoitusta voidaan tulkita väärin, ja siitä aiheutuu monille kohtuuttomia seuraamuksia, niin näille romutuspalkkion hakijoille kuin sitten myöskin yritysten oikeusturvan osalta. Muistutan nyt vielä, että kuten tuolla valiokunnassa saimme kuulemisessa tiedon, laki on vastaavan ministeriön, valmistelevan ministeriön, mielestä jo valmiiksi yksiselitteinen eikä sen pitänyt mahdollistaa muunlaista tulkintaa kuin sen, että yksi todistus yhden auton hankintaan. Mutta syystä tai toisesta toisin nyt kävi, ja sen vuoksi varmuuden vuoksi teimme tämän selkeyttävän lainsäädännön, josta valiokunnalla on yksimielinen kanta. Me emme halua valiokuntana joutua tulevassa vastaavanlaiseen tilanteeseen, jossa joudumme korjaamaan selkeää tahtotilaamme ja tarkentamaan lakia niiltä osin, mitä ei selkeästi laissa ole erikseen kielletty, vaan haluamme, että voimme luottaa siihen, että toimivaltaiset viranomaiset osaavat tulkita lakia niin kuin lainsäätäjä on lakia tarkoittanut tulkittavaksi.

Totesin jo tuossa esittelypuheenvuorossa, että lainsäädännön osalta on nyt tehty kaikki se, mitä on tehtävissä, ja toimivaltaisten viranomaisten tehtävä on hoitaa jatkossa tämä asia kuntoon. Olen kuitenkin vahvasti sitä mieltä, että tämä asia on tutkittava niin Traficomin kuin ministeriön osalta, mitä on tapahtunut, ja valiokuntana toivomme saavamme mahdollisimman selkeän ja kattavan kuvan tästä asiasta myös tulevassa, jotta vastaavien tilanteiden välttäminen tulevaisuudessa on mahdollista.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Löfström.

**19.00 Mats Löfström r:** Ärade fru talman! Vi diskuterar här ändringen av lagen om skrotningspremier för personbilar och en teknisk ändring för att rätta till en felaktighet eller en tolkning som Traficom har gjort och som varit emot lagstiftarens avsikt och som nu bara kommer möjliggöra att man helt enkelt kan skrota en bil för att få åtnjuta den här förmånen.

Det här är en mycket motiverad ändring och det har varit mycket bra anföranden här tidigare i kväll, för det är viktigt att säkerställa att de här pengarna som budgeteras av riksdagen räcker till att så många som möjligt ska kunna åtnjuta den här skrotningspremien så att vi får maximalt många nya miljövänliga bilar eller cyklar på vägarna och att man inte riskerar få en sådan situation att vissa privatpersoner börjar panta bilar på samma sätt som man pantar tomflaskor eller tomburkar. Det är inte vad man har avsett med den här skrotningspremien.

På samma sätt som det också har lyfts upp i debatten är det viktigt att man kunnat lita på myndigheter, och vid sidan av att man nu gör den här preciseringen från utskottets sida, enhälligt från riksdagens sida, så är det också viktigt att man för en diskussion med berörda

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 5/2021 vp

myndigheter om hur en sådan här typ av tolkningsproblem har uppstått från första början, eftersom utskottet också bedömer att lagtexten från början var väldigt tydlig på den här punkten.

**19.03 Kari Tolvanen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Tosiaan nyt on katsottava eteenpäin, ja kuten totesin, me emme tarvitse yhtään kalliita, aikaa vieviä oikeudenkäyntejä tänne, vaan Traficom on hoidettava se, mitä heidän on tehtävä. He ovat tehneet virheen, ja heidän on korvattava vahingot.

Mutta sitten toinen asia, mikä nyt tuli edustaja Mäenpään puheenvuorossa ilmi, on mielestäni huolestuttava. Mehän liikenne- ja viestintävaliokunnassa teimme jo periaatepäätöksen, että otamme tämän asian käsittelyyn, miten Traficom ja liikenne- ja viestintäministeriö ovat toimineet, mutta kuulemisessa ainakaan minulle ei tullut sellaista käsitystä laisinkaan, että ministeriö olisi tästä asiasta antanut mitään ohjeita. Tämä on ainakin minulle ihan uusi asia, jos tämä pitää paikkansa, niin kuin edustaja Mäenpää sanoi, että te olette saanut tai te olette nähnyt jonkun viestin, jossa ministeriö olisi siis nimenomaan antanut ohjeita tästä niputtamisesta, että se olisi sallittua. En tiedä, ymmärsikö oikein sen. Siis Traficom on antanut, mutta jos ministeriö on antanut, niin täytyy todella selvittää, mitä tässä on tapahtunut, ja faktat kaivaa esiin. Se on kaikkien edun mukaista. Ja jos emme valiokuntana siihen pysty, niin sittenhän meillä on laillisuusvalvontaviranomaiset, jotka siihen kyllä pystyvät. Mutta asia on todella selvitettävä perin pohjin kaikkien oikeusturvan takia.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Mäenpää.

**19.05 Juha Mäenpää ps:** Arvoisa rouva puhemies! Sen verran vielä haluan kiittää liikenne- ja viestintävaliokuntaa, että mielestäni te olitte saaneet siihen mietintöön hyvin puristettua tämän salin hengen, mikä huokui kansanedustajista.

Sen verran haluan teille tässä nyt vielä kertoa, että tiedossani on ainakin yksi tapaus — en tiedä, minkä verran niitä on, mutta on semmoinen tapaus — että yksi perhe on kerinnyt romuttaa isän auton, äidin auton, tyttären auton ja kaksi pihassa ollutta vanhempien vanhaa autoa, jotka ovat täyttäneet nämä autolle asetetut kriteerit, ja kun he ovat sitten menneet ostamaan uutta autoa, niin heille on kerrottu, että vain yhdestä saa tämän palkkion. Vaikka uutta autoa nyt eivät ole uskaltaneet tilata, kun ei tiedä, mihin laki menee, niin toivoisin, että siellä Traficomissa pystyttäisiin käyttämään semmoista maalaisjärkeä tällaisessa tapauksessa, että on keritty romuttamaan autot mutta ei ole sitten tämän sekaannuksen takia uskallettu tilata uutta.

Ei mitään, kiitoksia vaan liikenne- ja viestintävaliokunnalle tästä mietintöluonnoksesta.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Torniainen.

**19.07 Ari Torniainen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä lakiesityshän on erittäin pieni, mutta sillä on isot vaikutukset, niin kuin ollaan tässäkin keskustelussa huomattu. Yhdellä sanalla voidaan vaikuttaa isoon asiaan. Kaiken kaikkiaan, niin kuin jo omassa aikaisemmassa puheenvuorossani totesin, toivon, että tämä menee hyvin ja ripeästi eteenpäin, ja kiitän myöskin omalta osaltani siitä, että liikenne- ja viestintävaliokunnassa erittäin ripeästi, yhdessä kuulemisessa käytännössä, saatiin asia valmisteltua ja mietintö valmiiksi. Mietintö on lyhyt ja ytimekäs, ja siinä on otettu erittäin hyvin huomioon myöskin tämä kansa-

## **Pöytäkirjan asiakohta PTK 5/2021 vp**

laisten näkökulma, mitä tulevaisuudessa pitää tapahtua. Tämä osoittaa myöskin sen, että kyllä täällä eduskunnassa pystytään toimimaan ripeästi silloin, kun tarve vaatii. Se on hyvä asia.

Mutta kun tässä keskustelussa on käyty läpi, mitä on tapahtunut aikaisemmin, tämän nykyisen, voimassa olevan lain aikana — minkälaisia ohjeita on saatu suomalaisilta viranomaisilta, olkoot ne puhelimitse saatuja tai sähköposteilla saatuja, tai sitten myöskin Traficomin sivuilla on ollut ohjeita, joita on sitten osittain poistettu ja laitettu takaisin joitakin uusia ohjeita — niin kyllä suomalaisessa yhteiskunnassa kansalaisten täytyy voida luottaa viranomaisten ohjeisiin ja neuvoihin, miten toimitaan asiassa. Se tuntuu tässä ihmeelliseltä, että viranomaisilta on saatu ristiriitaisia ohjeita, jotka ovat olleet käytännössä niin selkeitä, miten toimitaan, ja sitten on tapahtunut jotakin.

Itsekin olen saanut aika valtavasti paljon sähköpostia ja yhteydenottoja puhelimen välityksellä myöskin niiltä kansalaisilta, jotka ovat romuttaneet jopa 40 ja eräskin 60 autoa — eräs autoharrastaja, joka on kerännyt autoja aikanaan — siinä uskossa, että saa jokaisesta autosta sen romutuspalkkion, ja on sitten tilannut uuden auton. Jos hän nyt joutuu kärsijäksi tässä, että hän ei saa kuin ainoastaan yhden romutuspalkkion, niin itse toivon, että näin ei käy, vaan meidän yhteiskunta myöskin vastaa siitä, jos viranomaisilta tulee ristiriitaista ohjetta tai lakia on tulkittu väärin viranomaisten taholta. Itse toivon, että kansalaiset ja auto-liikkeet eivät joudu tässä kärsijöiksi.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 257/2020 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.